

Zarządzenie Nr 21/2022
Rektora Politechniki Łódzkiej
z dnia 30 marca 2022 r.

w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia
w Politechnice Łódzkiej

Na podstawie art. 23 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) oraz § 14 ust. 1 i ust. 2 Statutu Politechniki Łódzkiej – Uchwała Nr 88/2019 Senatu Politechniki Łódzkiej z dnia 10 lipca 2019 r. zarządzam, co następuje:

§ 1

Cele Systemu

W celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i realizacji procesów kształcenia oraz promowania kultury jakości kształcenia funkcjonuje w Politechnice Łódzkiej Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, zwany dalej „Systemem”, którego nadrzędnym celem jest zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia i organizacji pracy we wszystkich istotnych dla działalności dydaktycznej obszarach funkcjonowania Uczelni, a w szczególności w zakresie:

- 1) stałego monitorowania i podnoszenia jakości kształcenia na wszystkich poziomach i formach edukacji;
- 2) kształtowania i promowania postaw projakościowych w środowisku Uczelni;
- 3) budowania relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu dostosowywania oferty kształcenia do obecnych i przyszłych potrzeb rynku pracy;
- 4) podnoszenia atrakcyjności i konkurencyjności Uczelni na arenie krajowej i międzynarodowej.

§ 2

Zakres działań Systemu

W ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, realizowane są następujące zadania:

- 1) doskonalenie jakości kształcenia w Uczelni, poprzez opracowywanie i wdrażanie wytycznych, procedur oraz narzędzi zapewnienia i doskonalenia jakości, w szczególności w zakresie:
 - a) projektowania i ustalania nowych programów studiów, w tym także studiów podyplomowych, odpowiadających potrzebom otoczenia społeczno-gospodarczego, z uwzględnieniem opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych,
 - b) stałego monitorowania, cyklicznego uaktualniania i doskonalenia programów studiów, w tym także studiów podyplomowych,
 - c) oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów oraz inne osoby korzystające z oferty edukacyjnej,
 - d) ciągłego doskonalenia kompetencji kadry dydaktycznej, zwłaszcza w zakresie aktywnych i innowacyjnych metod i technik kształcenia, w tym także kształcenia na odległość;
- 2) ewaluacja procesu kształcenia i jego efektów, w tym analiza danych dotyczących:
 - a) oczekiwań rynku pracy oraz trendów w gospodarce i nauce,
 - b) oferty edukacyjnej oraz trendów w tym zakresie na rynku krajowym i międzynarodowym w obszarze szkolnictwa wyższego,
 - c) profilu kandydatów na studia,
 - d) profilu studentów,

- e) zgodności zakładanych efektów uczenia się osiągniętych przez studentów oraz inne osoby korzystające z oferty edukacyjnej Politechniki Łódzkiej z przepisami zewnętrznymi, misją i strategią rozwoju uczelni, a także zgodności merytorycznej z treściami programowymi,
 - f) organizacji procesu kształcenia (w tym efektywności wykorzystania infrastruktury dydaktycznej i naukowej, obsługi informatycznej, rozkładów zajęć, liczebności grup studenckich na poszczególnych formach zajęć, itp.),
 - g) struktury zatrudnienia w jednostkach oraz oceny kompetencji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne,
 - h) poziomu zadowolenia grup pracowniczych uczestniczących w realizacji procesu kształcenia,
 - i) oceny nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych i pracowników wspomagających oraz specjalistów spoza Uczelni zaangażowanych w proces kształcenia,
 - j) oceny poziomu kompetencji absolwentów i monitorowania ich losów zawodowych;
- 3) eliminowanie nieprawidłowości w zakresie realizacji procesu kształcenia;
 - 4) promowanie rozwiązań zapewniających umiędzynarodowienie kształcenia;
 - 5) udostępnianie informacji interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym o działaniu Systemu.

§ 3

Struktura Systemu

1. Strukturę Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia tworzą:

1) na poziomie ogólnouczelnianym:

- a) Prorektor ds. Kształcenia,
- b) Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia,
- c) Centrum Kształcenia;

2) na poziomie samodzielnych jednostek organizacyjnych:

- a) Rada Kierunku Studiów powoływana przez Rektora dla każdego kierunku studiów organizowanego przez wydział,
- b) Rada ds. Jakości Kształcenia powołana przez dyrektora jednostki ogólnouczelnianej obsługi dydaktyki,
- c) Kierownik jednostki (dziekan wydziału lub dyrektor jednostki ogólnouczelnianej obsługi dydaktyki) albo działająca z jego upoważnienia osoba odpowiedzialna za jakość kształcenia.

2. Rolę opiniodawczo-doradczą sprawują:

- 1) Komisja Senacka ds. Dydaktyki i Spraw Studenckich;
- 2) Komisja ds. Zintegrowanego Systemu Informatycznego Dydaktyki;
- 3) Rada Programowa IFE (dla kierunków studiów w językach obcych prowadzonych w ramach Centrum Kształcenia Międzynarodowego - IFE);
- 4) Samorząd Studencki PŁ;
- 5) Samorząd Doktorantów PŁ;
- 6) inne jednostki organizacyjne, zespoły i komisje wskazane każdorazowo przez Prorektora ds. Kształcenia.

3. Ilekroć w niniejszym zarządzeniu jest mowa o dziekanie wydziału, należy przez to również rozumieć dyrektora kolegium.

§ 4

Prorektor ds. Kształcenia

Prorektor ds. Kształcenia nadzoruje Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia oraz koordynuje działania związane z jakością kształcenia.

§ 5

Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia

1. Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia w tym jej przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza powołuje Rektor na okres trwania kadencji władz Uczelni, a także określa jej zakres działania. Nadzór nad prawidłowością działania Komisji sprawuje Prorektor ds. Kształcenia.
2. W szczególności do zadań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia należy:
 - 1) opracowywanie wytycznych oraz procedur ogólnouczelnianych umożliwiających realizację zadań, o których mowa w § 2;
 - 2) ustalanie harmonogramów działań dla poszczególnych obszarów związanych z jakością kształcenia;
 - 3) inicjowanie działań budujących kulturę jakości w Uczelni;
 - 4) współpraca z ciałami opiniotwórczo-doradczymi w zakresie działań wspierających wysoką jakość kształcenia;
 - 5) upowszechnianie wzorów dobrych praktyk w zakresie doskonalenia jakości kształcenia;
 - 6) wspieranie działań związanych z procesem akredytacji zewnętrznych;
 - 7) opracowanie systemowych działań doskonalących i naprawczych w przypadku zaproponowanych rekomendacji oraz nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku przeprowadzonej oceny procesu kształcenia, w tym przez interesariuszy zewnętrznych;
 - 8) opracowanie wzorów raportów dla Rad Kierunków Studiów dotyczących ewaluacji jakości kształcenia w danym roku akademickim;
 - 9) analiza zebranych danych dotyczących jakości kształcenia i sporządzanie rocznego sprawozdania na temat jakości kształcenia w Uczelni.
3. Przewodniczącą Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia odpowiada za:
 - 1) organizowanie pracy i przewodniczenie spotkaniom Komisji;
 - 2) nadzór nad realizacją w Uczelni wytycznych dotyczących zapewnienia jakości kształcenia;
 - 3) nadzór nad przebiegiem ankietyzacji i hospitacji w Uczelni;
 - 4) koordynację prac i współpracę z jednostkami uczelni w zakresie działań związanych z oceną i doskonaleniem jakości kształcenia;
 - 5) publikowanie informacji na temat jakości kształcenia w Politechnice Łódzkiej na dedykowanej stronie internetowej Uczelni;
 - 6) przedłożenie rocznych sprawozdań w zakresie oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia Rektorowi.

§ 6

Centrum Kształcenia

1. Centrum Kształcenia jest komórką organizacyjną pełniącą rolę pomocniczą w monitorowaniu i weryfikowaniu efektywności działania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz zapewniającą obsługę administracyjną Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

2. Do zakresu zadań Centrum Kształcenia związanych z jakością kształcenia należy w szczególności:
- 1) weryfikacja formalna wniosków o utworzenie nowych kierunków studiów, specjalności lub studiów podyplomowych w zakresie zgodności przedstawionych programów studiów z przepisami zewnętrznymi i wewnętrznymi;
 - 2) tworzenie oraz procedowanie nowych aktów prawnych związanych z procesem kształcenia;
 - 3) współpraca z jednostkami organizacyjnymi Uczelni w zakresie akredytacji zewnętrznych;
 - 4) wsparcie Rad Kierunków Studiów w zakresie projektowania nowych i doskonalenia istniejących programów studiów;
 - 5) wsparcie wydziałów i jednostek ogólnouczelnianych obsługi dydaktyki w zakresie doskonalenia kompetencji dydaktycznych kadry;
 - 6) promowanie nowoczesnych metod i technik kształcenia wśród pracowników Uczelni i wdrażanie ich do programów studiów.

§ 7

Rady Kierunków Studiów

Szczegółowe zasady powoływania Rad Kierunków Studiów, zakres ich zadań oraz zakres zadań Przewodniczącego Rady Kierunku Studiów określa właściwe zarządzenie Rektora.

§ 8

Rada ds. Jakości Kształcenia w jednostce ogólnouczelnianej obsługi dydaktyki

1. W celu realizacji zadań wynikających z funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, dyrektor jednostki ogólnouczelnianej obsługi dydaktyki, powołuje Radę ds. Jakości Kształcenia.
2. W skład Rady ds. Jakości Kształcenia wchodzi m.in.:
 - 1) przewodniczący;
 - 2) przedstawiciele nauczycieli akademickich, odpowiedzialnych za przedmioty prowadzone na wydziałach, w liczbie od 3 do 6;
 - 3) przedstawiciel Samorządu Studenckiego.
3. Rada ds. Jakości Kształcenia w ramach swojego składu może powoływać zespoły ds. oceny jakości kształcenia, którym powierza określone zadania, związane z wynikami prac monitorujących, określonych ust. 4.
4. Do zadań Rady ds. Jakości Kształcenia należy dbanie o realizację celów wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, w szczególności:
 - 1) współpraca z Radami Kierunków Studiów i kierownikami jednostek organizujących lub współrealizujących kształcenie na danym kierunku w zakresie organizacji i doskonalenia programów studiów;
 - 2) analiza danych dotyczących kształcenia obejmująca:
 - a) badanie zgodności merytorycznej treści kart przedmiotów/sylabusów z programem studiów, w szczególności w zakresie:
 - osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się (wraz z metodami weryfikacji, kryteriami oceny oraz sposobem ustalania ocen końcowych),
 - właściwego zbilansowania pracy studenta względem punktów ECTS,
 - wymagań stawianych studentom (wymagania wstępne, terminy i formy zaliczeń/egzaminów),
 - b) wyniki ankietyzacji i hospitacji,

- c) obsadę zajęć pod kątem przygotowania merytorycznego kadry prowadzącej zajęcia (w tym rozwój kompetencji dydaktycznych),
 - d) infrastrukturę wykorzystywaną w procesie kształcenia;
- 3) stymulowanie wykorzystywania w pracy nauczyciela nowych/kreatywnych metod kształcenia;
 - 4) przeprowadzanie samooceny działań projakościowych prowadzonych w jednostce ogólnouczelnianej obsługi dydaktyki;
 - 5) przygotowanie do zatwierdzenia Prorektorowi ds. Kształcenia corocznego raportu oceny jakości kształcenia w jednostce ogólnouczelnianej obsługi dydaktyki;
 - 6) publikowanie informacji na temat jakości kształcenia na stronie internetowej jednostki ogólnouczelnianej obsługi dydaktyki.
5. Dyrektor jednostki ogólnouczelnianej obsługi dydaktyki może powołać odrębne zespoły robocze do realizacji zadań wynikających z funkcjonowania Systemu.

§ 9

Kierownik Jednostki

Kierownik samodzielnej jednostki organizacyjnej (odpowiednio dziekan wydziału lub dyrektor jednostki ogólnouczelnianej obsługi dydaktyki) albo działająca z jego upoważnienia osoba odpowiedzialna za jakość kształcenia, odpowiada za zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia w tej jednostce, w szczególności za:

- 1) wykorzystywanie wyników analiz przeprowadzonych przez Rady Kierunków Studiów lub Rady ds. Jakości Kształcenia do podnoszenia jakości kształcenia w jednostce;
- 2) realizację właściwej polityki kadrowej, w tym: dobór, weryfikację i rozwój kadry dydaktycznej;
- 3) zapewnienie możliwości podnoszenia kompetencji dydaktycznych nauczycieli;
- 4) upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie doskonalenia jakości kształcenia w jednostce;
- 5) systematyczną aktualizację informacji o programach studiów na kierunkach prowadzonych na wydziale w systemie informatycznym Uczelni;
- 6) wdrażanie w jednostce uczelnianych wytycznych dotyczących kształcenia i programów studiów;
- 7) podejmowanie działań naprawczych związanych ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie realizacji procesu kształcenia, w tym działań wynikających z zaleceń Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Rad Kierunku Studiów oraz Rad ds. Jakości Kształcenia;
- 8) prawidłowy przebieg ankietyzacji i hospitacji w jednostce;
- 9) przekazywanie na wniosek Rady Kierunku Studiów lub Rady ds. Jakości Kształcenia informacji niezbędnych do opracowania raportów dotyczących jakości kształcenia;
- 10) promowanie postaw projakościowych wśród kadry akademickiej, w tym wdrażania nowych/aktywnych metod oraz umiędzynarodowienia procesu kształcenia;
- 11) wdrażanie w jednostce przepisów i zaleceń Rektora w zakresie kształcenia, oraz zaleceń formułowanych przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia, Rady Kierunku Studiów i Rady ds. Jakości Kształcenia;
- 12) przygotowanie jednostki do procesu akredytacji;
- 13) organizowanie, nie rzadziej niż raz w roku akademickim, spotkań poświęconych jakości kształcenia z udziałem interesariuszy wewnętrznych.

§ 10

Narzędzia służące realizacji celów Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia

1. Narzędziami służącymi realizacji celów i działań Systemu są w szczególności:
 - 1) ankiety;
 - 2) hospitacje zajęć;
 - 3) kursy, szkolenia i seminaria;
 - 4) formy wyróżniania pro jakościowych postaw pracowników;
 - 5) działania naprawcze w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.
2. Podstawę oceny skuteczności funkcjonowania Systemu stanowią roczne raporty dotyczące jakości kształcenia składane Prorektorowi ds. Kształcenia przez:
 - 1) Przewodniczących Rad Kierunków Studiów po akceptacji kierownika jednostki organizującej kształcenie, o której mowa w §20 ust. 2 Statutu Politechniki Łódzkiej, w terminie do końca lutego każdego roku kalendarzowego;
 - 2) Przewodniczących Rad ds. Jakości Kształcenia w jednostkach ogólnouczelnianych obsługi dydaktyki, w terminie do końca lutego każdego roku kalendarzowego;
3. Przewodniczący Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia składa Rektorowi roczny raport dotyczący jakości kształcenia w Uczelni, w terminie do końca marca każdego roku kalendarzowego.
4. Rektor raz w roku przedstawia Senatowi sprawozdanie z funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Łódzkiej.
5. Ocena skuteczności funkcjonowania Systemu dokonywana jest w sposób jakościowy i ilościowy przez Dział Audytu Wewnętrznego nie rzadziej niż raz na 3 lata.

§ 11

Ankiety

1. Jako narzędzie służące ocenie jakości kształcenia w Uczelni przeprowadza się badania ankietowe, wśród:
 - 1) studentów i uczestników studiów podyplomowych;
 - 2) absolwentów;
 - 3) pracodawców;
 - 4) pracowników Uczelni.
2. Szczegółowe zasady przeprowadzania ankiet o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4 oraz publikacji i wykorzystania ich wyników określa właściwe zarządzenie Rektora.
3. Badania opinii wymienione w ust. 1 pkt 2 i 3 przeprowadzane są przez Biuro Karier.

§ 12

Hospitacje zajęć

1. Narzędziem służącym ocenie jakości realizacji zajęć dydaktycznych przez kadre dydaktyczną w Uczelni są hospitacje.
2. Szczegółowe zasady przeprowadzania hospitacji zajęć oraz publikacji i wykorzystania ich wyników określa właściwe zarządzenie Rektora.

§ 13

Kursy, szkolenia i seminaria

1. W celu ciągłego podnoszenia jakości kształcenia w Uczelni organizowane są kursy, szkolenia i seminaria związane z dydaktyką, organizacją procesu kształcenia oraz oceną skuteczności Systemu.
2. Zaleca się, by nauczyciel akademicki co najmniej raz w roku uczestniczył w jednym szkoleniu, kursie lub seminarium (webinarium) podnoszącym kompetencje dydaktyczne.
3. Zaleca się, by każdy nowo przyjęty nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne, uczestniczyła w podstawowym kursie z zakresu metodyki kształcenia osób dorosłych (andragogiki) oraz organizacji procesu kształcenia w Politechnice Łódzkiej.
4. W celu podnoszenia jakości obsługi procesu kształcenia okresowo prowadzone są również szkolenia organizacyjne oraz regularne spotkania informacyjne dla kadry kierowniczej odpowiedzialnej za realizację kształcenia w poszczególnych jednostkach oraz kadry administracyjnej odpowiedzialnej za obsługę procesu dydaktycznego.

§ 14

Formy wyróżniania projakościowych postaw pracowników

Nauczycielowi akademickiemu, w stosunku, do którego udokumentowano wyróżniające się zaangażowanie i aktywność w zakresie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, można przyznać w szczególności: pochwałę, dyplom uznania, a także dodatki i nagrody pieniężne o których mowa w Regulaminie wynagradzania w Politechnice Łódzkiej.

§ 15

Działania naprawcze w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości przy realizacji procesu kształcenia w Uczelni, w szczególności dotyczących prowadzonych zajęć, kierownik jednostki organizującej kształcenie na danym kierunku, na wniosek studentów, kierownika przedmiotu lub Przewodniczącego Rady Kierunku Studiów, może:

- 1) zlecić hospitację interwencyjną zajęć prowadzonych przez danego nauczyciela akademickiego lub inną osobę;
- 2) skierować pracownika na obowiązkowe szkolenie lub kurs podnoszący kompetencje dydaktyczne;
- 3) objąć pracownika opieką mentorską lub wsparciem dydaktycznym;
- 4) przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą;
- 5) odsunąć czasowo nauczyciela akademickiego od prowadzenia zajęć. Sposób rozliczenia związany z niewykonaniem pensum określa regulamin pracy w Politechnice Łódzkiej;

§ 16

Informacje o zasadach funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni

Informacje o zasadach funkcjonowania Systemu w Uczelni, narzędziach zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w Uczelni oraz dobrych praktykach są publikowane na stronach internetowych dedykowanych jakości kształcenia.

§ 17

Środki niezbędne do efektywnego funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, na poziomie centralnym zapewnia Rektor, a w jednostce organizującej kształcenie jej kierownik.

§ 18

Nadzór nad wykonaniem postanowień zarządzenia powierzam Prorektorowi ds. Kształcenia.

§ 19

Tracą moc:

- 1) Zarządzenie Nr 8/2013 Rektora Politechniki Łódzkiej z dnia 19 kwietnia 2013 roku w sprawie koordynatorów w systemie zarządzania jakością PŁ i komisji w zakresie jakości kształcenia;
- 2) Zarządzenie Nr 18/2013 Rektora Politechniki Łódzkiej z dnia 23 października 2013 r. zmieniające Zarządzenie Nr 8/2013 Rektora PŁ z dnia 19 kwietnia 2013 roku w sprawie koordynatorów w systemie zarządzania jakością PŁ i komisji w zakresie jakości kształcenia;
- 3) Zarządzenie Nr 19/2014 Rektora Politechniki Łódzkiej z dnia 18 grudnia 2014 r. zmieniające Zarządzenie Nr 8/2013 Rektora PŁ z dnia 19 kwietnia 2013 roku w sprawie koordynatorów w systemie zarządzania jakością PŁ i komisji w zakresie jakości kształcenia.

§ 20

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 30 marca 2022 r.

Rektor
Politechniki Łódzkiej

Prof. dr hab. inż. Krzysztof Jóźwik